

וַיִּזְכֹּר שֶׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֵתוֹ, זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, מִי גֵרָם זֶה שֶׁהִתְגַּרְשָׁה מִמֶּנּוּ? מִשׁוּם שֶׁיִּשְׂרָאֵל עָבְרוּ עַל הַתּוֹרָה. וַיִּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵימָּה (וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה וְלֹא יָסְפָה שׁוּב), זֶה ז', יוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁכֹלֵל שְׁבַע שַׁבְּתוֹת, וּמִי גֵרָם שֶׁהִתְגַּרְשָׁה מִמֶּנּוּ? מִשׁוּם שֶׁעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל אוֹת שַׁבַּת יָמִים טוֹבִים וְאוֹת בְּרִית.

מֵהַצֵּד שֶׁל יִצְחָק שֶׁהוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, נֹאמַר בּוֹ וַתְּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לַעֲת עָרֵב, וְזֶה עָרֵב שֶׁל יִצְחָק, וּמֵצֵד שֶׁל הַצֵּדִיק נֹאמַר בָּהּ וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֶף בְּפִיהָ, וַיִּדַע נֹחַ כִּי קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁלֹּא מֵצָאָה לְמַטָּה דְמוּתוֹ שֶׁל בַּעֲלָה בַתּוֹרָה, לֹא הִיָּתָה שׁוֹרָה עֲלָיו, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וְלֹא מֵצָאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ, בְּגִלּוֹת, מִיָּד שֶׁמֵּצָאָה בַּעֲלָה אֶת הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן, שֶׁרְתָה עֲלָיו וְלֹא חֲזָרָה לְתַכָּהּ. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וְלֹא יָסְפָה שׁוּב אֵלָיו עוֹד, וְעַל זֶה נֹאמַר עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמֵר, הִיא נִדְבָקָה בּוֹ, וְהוּא בָּהּ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן, וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת חַלּוֹן הַתֵּיבָה אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּצְאוּ כָּל־וְהִלְכוּ לַיּוֹנָה וּבַעֲלָה, וְנֹאמַר לְגַבֵּי נֹחַ וַיִּפְתַּח נֹחַ. מַה זֶה וַיִּפְתַּח נֹחַ? אֵלֶּא רֹמֵז, וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֶהוּ אֶת הַיָּלֵד, אֲדֹנָי שְׁפֹתַי תִּפְתַּח, וְזֶה יִשְׂרָאֵל שְׁפֹתַיִם בַּת־שׁוֹבָה בְּבִכְיָהּ, וּמִיָּד וַתַּחֲמַל עָלָיו.

וְעוֹד, שְׁכִינָה נִקְרָאת חַג, בְּכָל הַזְּמַנִּים וְיָמִים טוֹבִים, חַג שֶׁל שְׁלֹשׁ רַגְלִים, שְׁנֵאמַר בָּהֶם שְׁלֹשׁ רַגְלִים תַּחַג לִי בַשָּׁנָה, וּבַשְּׁבִילָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָה, לְקַיֵּם זְכוּר וְשְׁמוֹר, זְכוּר לְזָכַר, וְשְׁמוֹר לְנִקְבָה. כָּל אֵלֶּוּ שֶׁהוֹלְכִים

וַיִּזְכֹּר שֶׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֵתוֹ (בְּרֵאשִׁית ח ט) דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, מָאן גְּרָיִם דָּא דְאִתְתַּרְכַּת מִינֵיהּ, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל עָבְרוּ עַל אוֹרֵייתָא, וַיִּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵימָּה (ס) (ג"א וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה וְלֹא יָסְפָה שׁוּב), דָּא ז', יוֹמָא שְׁבִיעָאָה דְכָלִּיל שְׁבַע שַׁבְּתוֹת, וּמָאן גֵּרָם דְאִתְתַּרְכַּת מִינֵיהּ, בְּגִין דְעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל אוֹת שַׁבַּת וַיּוֹמִין טְבִין וְאוֹת בְּרִית.

מִסְטָרָא דִּיצְחָק דְאִיהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִתְמַר בֵּיהּ (ס) וַתְּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לַעֲת עָרֵב, וְדָא עָרֵב דִּיצְחָק, וּמִסְטָרָא דְצֵדִיק אִתְמַר בָּהּ (ס) וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֶף בְּפִיהָ, וַיִּדַע נֹחַ כִּי קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ, וּבְכָל אֶתֶר דְּלֹא אֲשַׁכַּחַת לְתַתָּא דִּיוֹקְנָא דְבַעֲלָה בְּאוֹרֵייתָא, לֹא הוּת שְׂרִיא עֲלָהּ, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (שם ט) וְלֹא מֵצָאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ בְּגִלּוֹתָא, מִיָּד דְאֲשַׁכַּחַת בַּעֲלָה לְרַעֲיָא מְהִימְנָא, שְׂרִיא עֲלֵיהּ וְלֹא חֲזָרַת לְתִיבָהּ, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (שם יב) וְלֹא יָסְפָה שׁוּב אֵלָיו עוֹד, וְעַל דָּא אִתְמַר (שם כ) עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמֵר, אִיהִי אִתְדַבְּקַת בֵּיהּ וְאִיהִי בָּהּ.

בְּהוּא זְמַנָּא וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת חַלּוֹן הַתֵּיבָה אֲשֶׁר עָשָׂה (שם ח טו), וּנְפָקוּ כָּל־וְהִלְכוּ לַיּוֹנָה וּבַעֲלָה, וְאִתְמַר לְגַבֵּי נֹחַ וַיִּפְתַּח נֹחַ, מֵאִי וַיִּפְתַּח נֹחַ, אֵלֶּא רְמִיז וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֶהוּ אֶת הַיָּלֵד (שְׁמוֹת ב כד), אֲדֹנָי שְׁפֹתַי תִּפְתַּח, וְדָא יִשְׂרָאֵל דְּפִתְחִין בַּתִּיּוֹבְתָא בְּבִכְיָהּ, וּמִיָּד וַתַּחֲמַל עָלָיו.

וְעוֹד שְׁכִינְתָא אִתְקְרִיאת חַג, בְּכָל זְמַנִּין וַיּוֹמִין טְבִין, חַג דְּתַלְת רַגְלִין, דְּאִתְמַר בְּהוּן (שְׁמוֹת כג יד) שְׁלֹשׁ (דף נט ע"א) רַגְלִים תַּחַוּג לִי בַשָּׁנָה, וּבְגִינָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָה, לְקַיֵּמָא זְכוּר וְשְׁמוֹר זְכוּר לְזָכַר וְשְׁמוֹר לְנִקְבָה, כָּל־וְהִלְכוּ לַיּוֹנָה מֵאֵתוֹ וְאִתְתַּרְכַּת מִינֵיהּ (בְּרֵאשִׁית ח ט) דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, מָאן גְּרָיִם דָּא דְאִתְתַּרְכַּת מִינֵיהּ, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל עָבְרוּ עַל אוֹרֵייתָא, וַיִּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵימָּה (ס) (ג"א וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה וְלֹא יָסְפָה שׁוּב), דָּא ז', יוֹמָא שְׁבִיעָאָה דְכָלִּיל שְׁבַע שַׁבְּתוֹת, וּמָאן גֵּרָם דְאִתְתַּרְכַּת מִינֵיהּ, בְּגִין דְעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל אוֹת שַׁבַּת וַיּוֹמִין טְבִין וְאוֹת בְּרִית.

וְשְׁמוֹר זְכוּר לְזָכַר וְשְׁמוֹר לְנִקְבָה, כָּל־וְהִלְכוּ לַיּוֹנָה מֵאֵתוֹ וְאִתְתַּרְכַּת מִינֵיהּ (בְּרֵאשִׁית ח ט) דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, מָאן גְּרָיִם דָּא דְאִתְתַּרְכַּת מִינֵיהּ, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל עָבְרוּ עַל אוֹת שַׁבַּת וַיּוֹמִין טְבִין וְאוֹת בְּרִית.